

ÅRSBERETNING 2021

Fora er fællesskab

FOLKEOPLYSNING TIL ALLE

Bestyrelsens beretning

Af formand Karen Maigaard

Politik for folkeoplysningen

Sidste års formelle landsmøde endte med et brag af en replik fra Chris McKay fra Fora Fritid på Falster. Han ønskede en debat om, hvorvidt Fora er et partipolitisk forbund eller ej. Spørgsmålet blev stillet under eventuelt, og der blev ikke tid til debat. Det beklagede jeg på stedet. Det må ikke ske i fremtiden, at vi i Fora ikke får tid til en væsentlig samtale med hinanden.

Debatten og dermed afklaringen af, hvilket oplysningsforbund vi er, har bestyrelsen drøftet sagligt og ordentligt på bestyrelsesseminariet i november 2021 og nåede til den konklusion, at vi ikke er et partipolitisk, men et folkeoplysningspolitisk forbund. Som formand beklagede jeg, at det, der havde været anledningen til spørgsmålet - nemlig at jeg som landsformand havde skrevet under på en offentlig henvendelse til regeringen om syriske

flygtninge - ikke skulle have været sendt afsted, før bestyrelsen havde taget stilling til sagen også.

Arbejdet med de nye strategier

I år arbejder bestyrelsen under overskriften *Folkeoplysning til alle*, som understreger, at de strategier, vi i fællesskab vedtager og arbejder efter, er tydelige og brugbare i hverdagen. For foreninger og skoler, for sekretariat og bestyrelse, ja for os alle i folkeoplysningens tjeneste. Strategier skal ikke ligge i skuffer og skabe, men skal ud i det åbne og bruges. Det har vi i fællesskab gjort i årets løb - og det vil vi gøre i fremtiden.

I min mundtlige beretning til landsmødet den 28. - 29. august 2021 i Svendborg sagde jeg, at Fora skulle være dagsordensættende om ti år. Strategien rækker frem til 2027, så vi er godt på vej. Hvad mener jeg med, at vi skal sætte

dagsordenen? Jeg mener, at vi med den mangfoldighed af skoler og foreninger, vi har, er i stand til at gøre det. Vi har fundamentet til at give folkeoplysning for og til alle. Vi har værksteder og skoler, der giver plads til alle, og vores strategi, *Lyst til forandring*, giver os vigtige spor at følge:

- Fora er, med alle 150 medlemsforeninger og skoler, et stærkt forbund, så længe vi alle i bred forstand er stærke og bæredygtige. De strukturelle, økonomiske og organisatoriske rammer skal være optimale, og når vi udvikler os i takt med tiden og giver svar på ændringerne i omverdenen, tiltrækker vi nye folk og målgrupper.
- Vi finder hinandens potentialer og arbejder i fællesskab for lysten til den nødvendige forandring.
- Vi hjælper hinanden, så det bliver sjovere og lettere at være forening og skole
- Vi arbejder bredt med bæredygtighed, så den ikke kun handler om klima og energi, men også om den sociale, mentale, økonomiske og dannelsesmæssige bæredygtighed. Politikken er ved at blive udviklet, vi får gode ideer og er i gang med at lave netværk, som videreudvikler.
- Vi skal, hvor vi er, være aktuelle og relevante for alle. Vi skal favne nye former for det frivillige engagement, nye tilrettelæggelsesformer og bruge udtryksformer, som viser vore kerneaktiviteter og strategiske ambitioner.

“ **Strategier skal ikke ligge i skuffer og skabe, men skal ud i det åbne og bruges**

Handleplan og udviklinger

Gejsten var stor, da vi forlod hinanden i Svendborg sidste år. Men det kan være svært at spise en elefant på én gang, så vi er i gang med at tage den i mindre bidder. Bestyrelsen godkendte i december 2021 en handleplan for 2022, som er det første

skridt frem mod strategiens mål i 2027, så vi er godt i gang med arbejdet. I bliver alle inddraget, hvor I er – og I er meget velkomne til selv at tage fat i strategiens punkter, hvor de er mest relevante. På den fleksible workshopdag den 26. februar 2022 blev der givet gode redskaber til at komme videre. Dagen gav lyst, og det var mit indtryk, at folk drog oplivede og oplyste hjem. På landsmødet i år giver vi redskaber videre til den bæredygtighed, der er ét af de tre spor, vi følger. Fiksefredag bliver til Fix it! Workshops, og sådan bliver vi ved!

Lobbyarbejdet

I juni 2020 godkendte bestyrelsen en strategi for det lobbyarbejde, der er en nødvendig og naturlig del af Foras arbejde. Nedlukningerne under corona har gjort, at vi ikke har udfoldet det hele endnu, men det er også et støt og stadigt arbejde, der aldrig må gå i stå.

Vi taler ofte internt om, at vi skal give folkeoplysning til politikerne. Det gælder i Folketinget, til ministrene, men også lokalt. Til kommunal- og regionsvalget i november 2021 gav vi redskaber via Nyhedsbrevene til det lokale arbejde, og vi havde Maria Steno som foredragsholder netop til workshopdagen i februar. Hendes tre gode råd er:

- Lær den politiske ledelse af kende
- Bidrag med løsningsforslag
- Gør politikerne til medfortællere

Rådene her handler om det lokale, men dur et langt stykke af vejen også til Folketingets partier. Vi er derfor i gang med at invitere os selv på besøg hos alle partierne, for at fortælle dem om, hvad der især er vigtigt for demokratiet i forhold til Foras profil i det folkeoplysende landskab. Vi sender allerede Magasinet til dem. Vi inviterede kulturministeren til landsmødet i 2022. Hun har ikke tid, men vi gentager selvfølgelig invitationen. Måske også til andre begivenheder? Tænk selv med. Hun er en aktiv dame, der gerne tager ud.

En del af lobbyarbejdet er også at skrive artikler om vigtige og væsentlige emner. Det gjorde vi i efteråret til Altinget, hvor vi gjorde opmærksom på betydningen af gode og egnede lokaler. I den forbindelse hjalp vi foreninger og skoler med at få netop egnede, nye og større lokaler, så de matchede de aktiviteter, der skulle foregå i dem. I foråret 2022 fik vi en artikel om daghøjskolernes placering i uddannelsesbilledet på tryk. Alle disse små, fine dryp er med til at gøre os synlige i det store folkeoplysningsbillede netop med nogle af Foras kerneværdier.

Messer, folkemøder og kulturmøder

I mange år har Fora deltaget på messer rundt omkring i landet, især husflidsmesser. Vi har også været med til Kreative Dage og Alt om Håndarbejde. Vi gik med på Folkemødet på Bornholm med foredrag og andre arrangementer og har været med på Kulturmødet på Mors i flere år. Flere og flere lokale folkemøder og kulturmøder dukker op. Og endnu flere messer. Hvor skal vi være og på hvilken måde? Hvad skal formålet være – og hvor meget vil vi bruge på det, i kroner og ører og menneskelige ressourcer?

Det førte til, at vi allerede i 2019 blev enige om nogle overordnede retningslinjer, og de er først kommet i brug i løbet af 2021, fordi pandemien satte en effektiv stopper for møder og messer. Nu er vi godt i gang igen. Og vi udfolder til fulde alle de potentialer, vi har lokalt og på landsplan. Det handler om synlighed og genkendelighed. Vi har oprettet tre såkaldte kits, som skal tages med, når vi er ude: genstande, duge, roll-ups, samtalekort og flyere, opskrifter og visitkort, hvor de fire Forafarver går igen. Vi syr de fine tekstillabels på tasker og sprayer skridtspray efter Fora-stencils, så alle kan se, at "vi har været der".

På messerne er der nu plads til lokale foreninger, som får et kald i god tid inden den næste messe i lokalområdet. Vi har fra maj 2021 og til landsmødet i 2022 været 23 forskellige steder. Vi har mødt 41.000 messedeltagere og rigtig mange er stoppet op ved vores oplysningsbod, hvor folk er glade, fordi de ikke skal købe noget, men kan få en god samtale med oplysninger om det lokale og det landsdækkende.

I juni 2021 deltog vi i det såkaldte "folkemøde på Bornholm på Vartov", hvor Direktør for ENIGMA, Jane Sandberg, i en samtale med Lise Seisbøll nuancerede, hvordan folk vil mødes på nye måder, på nye steder og med nye folk. Til Folkemødet i 2022 har vi nye gode initiativer, som vi vil løfte sløret for på landsmødet i Aarhus i maj.

Kulturmødet på Mors har ikke kendt sin form i et par år. Vi vil nok vende tilbage, men holder lige en pause til vi finder måden for Fora at deltage på. Flere bæredygtighedsfestivaler ser dagens lys i disse år. Vi holder øjne og ører åbne for deltagelse, hvis det er relevant for os.

Samarbejde i Norden

Den fælles nordiske håndværksuge Nordic Craft Week omkring september har heldigvis kunnet finde sted også under pandemien. Flere og flere af

vore skoler og foreninger er med, ligesom søstre og brødre i Estland, Finland, Sverige, Norge og Island. I 2022 bliver der fokus på strik.

Young Craft, som har været udsat to gange, kommer nu med fuld styrke fra 29. juni til 3. juli i år, hvor unge fra hele Norden underviser unge på Den danske Design- og Håndværksefterskole i Skjern.

Fora er også blevet inviteret med i Nordisk Netværk for Voksnes Læring, som kommer til at spille fint sammen med et Ph.d.-studie om Social bæredygtighed i Daghøjskolerne, som Fora følger på nærmeste hold.

Daghøjskolerne

Siden 2019 er flere daghøjskoler blevet medlem af Fora. Vi giver dem ekstra opmærksomhed, og skolerne bruger os som sparringspartnere sammen med Daghøjskoleforeningen. I 2021 blev daghøjskolerne medlem af Dansk Erhverv, fordi der er spidskompetence til overenskomstforhandlinger. Daghøjskolerne er tænkt med i Fora-strategien frem mod 2027, hvor de især bidrager til den mentale og sociale bæredygtighed for hele oplysningsforbundet.

Ildsjæleprisen

For andet år i træk uddelte vi vores egen ildsjælepris på landsmødet i Svendborg i august 2021. Det er godt at kaste lys på ihærdige folk hos os selv. Og vi gentager succesen i 2022.

Arbejdet i bestyrelsen

Det skal også være sjovt at være med i Foras bestyrelse. Det er det. Vi holder gode møder med debatter, så vi næsten ikke har tid nok. Vi har på de fleste møder et tema, som giver mulighed for fordybelse. Som oftest er der debat, og altid er der tid til at blive klogere og tage ideer med til egne foreninger eller det videre arbejde i Fora. Vi har siden sidste landsmøde holdt tre

bestyrelsesmøder, et bestyrelsesseminar, fire FU-møder og deltaget i den fleksible workshopdag. Bestyrelsen har også altid mulighed for at deltage i konferencer og debاتمøder både online og med fysisk tilstedeværelse.

Her skal fremhæves de særlige møder som vores paraplyorganisation DFS, Dansk Folkeoplysnings Samråd, har udviklet under coronaperioden, og som giver os nye oplysninger og inspiration til dagens folkeoplysning, og VIFO-konferencen i september med fokus på kommunernes brug af folkeoplysningsloven.

Puljeudvalget har arbejdet støt og stadigt i hele perioden, mens de særlige fora for kompetence, kommunikation og internationalt arbejde har måttet ligge stille. Men nu lysner det hele igen.

Stedets betydning

Vi har i år i bestyrelsen også været optaget af, hvor vigtigt det er at have sine egne steder til undervisning og aktiviteter. For fællesskab og dannelsen. Rasmus Koldby Rahbek, der nu er forstander for Den frie Lærerskole, har beskæftiget sig indgående med den betydning. Han kommer til landsmødet, så vi der kan snakke videre.

Vi skal være optaget af betydningen og hele tiden arbejde politisk for de bedste rammer for den folkeoplysning, vi er en del af og gerne vil udvikle, så ALLE kan komme med. Det gælder fastboende danskere i alle aldre og alle de nye mennesker, der kommer til os fra hele verden i disse uger.

Det er af stor betydning at blive budt velkommen på et sted, vi gamle i folkeoplysningen kender og bruger, for så er det meget nemmere at falde til. Vi bruger hænder og krop, så det er let at være med, også selvom du endnu ikke kan sproget. Du kan se, hvad du skal gøre – og så følger sproget automatisk med.

Velkommen til Foras fantastiske steder.

Corona, strategi og nye personer på posterne

Sekretariatets beretning

Af sekretariatsleder Bernhard Trier Frederiksen

Corona, hjælpepakker og onlinemøder fyldte meget i 2021, men heldigvis mindre og mindre som året gik. Og der var heldigvis også plads til at starte op på Foras nye strategi frem mod 2027 med nye mål og nye indsatser.

Fra gammel til ny strategi

I starten af 2021 arbejdede sekretariatet med at komme i mål med de fire områder, som den gamle strategi bestod af.

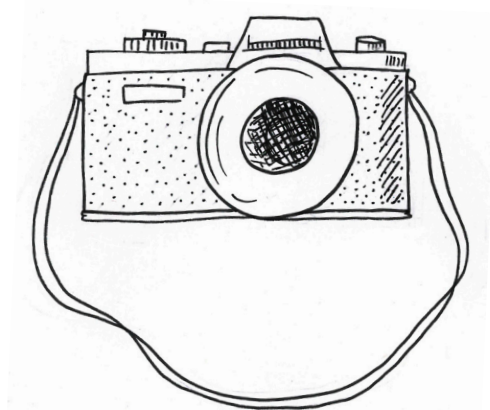
Indenfor *rekruttering* og *generationsskifte* blev Central Skoleleder Ordning (CSO) etableret som hjælp særligt rettet mod mindre foreninger, bl.a. med det sigte at gøre det mere attraktivt at være med i foreningsarbejdet, når ansøgning om, afregning af og håndtering af kommunal støtte ikke lå på bestyrelsens skuldre. Fire foreninger betjener sig af CSO, og flere er på vej. Coronanedlukningerne gjorde det vanskeligt at mødes fysisk. Gennem en række online møder blev der ikke kun orienteret om kompensationsordninger

og udvekslet erfaringer med nye – mange udendørs – corona venlige aktiviteter, der blev også etableret en ny måde at mødes på fleksibelt, hurtigt og billigt.

Indsatserne for *det gode håndværk* havde det også svært under corona, og Foras fagkurser måtte aflyse mange kursusgange. Heldigvis viste deltagerne sig at være prisværdigt trofaste, så de kurser der senere blev gennemført. Desværre har vi gennem længere tid kunne konstatere, at fagkurserne ikke har den store deltagelse af undervisere knyttet til Foras foreninger. Derfor er sekretariatet pt. i gang med at analysere Foras inspirations- og efteruddannelsesaktiviteter, så vi fremover kan finde en eller flere modeller, der forhåbentlig vil tiltrække flere undervisere til efteruddannelse.

Projekterne “Fiksefredag” og “Bær dig dygtigt ad” blev gennemført med pæn succes, og resultaterne af projekterne lever videre, genbruges og omformes til fremtidige aktiviteter.

Også Foras *synlighed* blev der arbejdet med i 2021. Folkemødet på Bornholm kunne ikke gennemføres i sine vanlige klæder, men blev omformet til blandt andet en endags begivenhed på Vartov i København. Her fik Fora synlighed gennem debat med oplægget *Kulturelle fællesskaber redder bæredygtigheden* af Jane Sandberg, direktør for museet Enigma. Samtidig blev Foras deltagelse på håndværks- og husflidsmesser over hele landet opprioriteret. Dermed er fundamentet lagt for, at flere Fora foreninger kan deltage og selv få synlighed i deres lokalområde. I forhold til bedre synlighed for foreningerne har man i 2021 kunne tage Foras nye billedbank i anvendelse. Gennem billedbanken kan man optimere sin brug af billeder på hjemmesiden og i sine kursuskataloger og lignende. Billedbanken indeholder dels professionelle fotos taget rundt omkring i foreningerne, men også af foreningernes egne fotos fra undervisning, foredrag, koncerter og udstillinger, som hver forening selv kan lægge i billedbanken.

Under indsatsområdet *Daghøjskoler* faldt medlemskabet af Dansk Erhverv endeligt på plads i 2021. Medlemskabet har særligt ved de langtrukne overenskomstforhandlinger vist sin nytte og gjort

forhandlingerne mere smidige bl.a. ved at have solid statistik til rådighed som opbakning bag argumenterne.

I den nye strategi *Lyst til forandring* går flere dele af den tidligere strategi igen, nu blot i andre klæder. Lysten skal gennemstrømme Foras stærke medlemsforeninger og -skoler, og for at nå dette mål præsenterede Foras bestyrelse landsmødet for strategiens tre nye indsatsområder i august 2021. Årets andet halvår var derfor viet til at forberede arbejdet med at udføre den nye strategi, mens corona langsomt og sikkert fyldte mindre og mindre.

“ Lysten skal gennemstrømme Foras stærke medlemsforeninger og -skoler

Forhåbentligt farvel til corona

Foras foreninger og skoler er gennemgående kommet godt igennem de mange nedlukninger. En af årsagerne er, at troen på værdien af at samles i de folkeoplysende fællesskaber aldrig fortonede sig. Mange foreningsfolk har vist en sej vilje til at fortsætte de mange gode aktiviteter, som både foreninger og deltagere er glade for. En anden grund er de mange muligheder for støtte, som blev fremtryllet, udover selve kompensationspuljerne fra staten. Foras foreninger har i 2021 haft adgang til – og flittigt brugt - både de almindelige udviklingspuljer og de Corona-initierede puljer. Foreninger og skoler har haft adgang til Lokalforeningspuljen, Oplysningsforbundenes sommer- og genstartspulje, Foras egen pulje og Foras coronapulje. Det samlede støttebeløb formidlet gennem Fora i de fire puljer i 2021 beløber sig til 1.242.091 kr. Effekten viser sig bl.a. ved, at aktivitetsniveauet i Foras foreninger og skoler ser ud til holde og dermed også antallet af kommuner med Fora aktivitet. 2021 gav tilmed udsigt til at få flere foreninger og nye kommuner med aktivitet i 2022.

Økonomi og IT

Driften af Fora i 2021 gav et underskud på 279.632 kr. Selvom investering i ejerskab af 89 ASA-licenser (tidligere leje) og andre IT-omkostninger, vejer tungt, blev underskuddet mindre end budgetteret. Det skyldes ikke mindst, at Foras dækning af medlemsforeningers og -skolers udgifter til den lovpligtige arbejdsskadeforsikring blev meget mindre end forventet, grundet det langt lavere omfang af fysisk tilstedeværelsesundervisning under corona nedlukningerne.

ASA var ved udgangen af 2021 installeret hos næsten alle de Fora foreninger og skoler, der ønsker at bruge administrationsprogrammet. Siden er de sidste skoler kommet med, så i alt 52 medlemsforeninger og skoler i skrivende stund har ASA adgang. Samtidig er Foras hjemmesidesystem i brug hos 93 foreninger og skoler.

“ Samtidig er Foras hjemmesidesystem i brug hos 93 foreninger og skoler

På Foras intranet er opdaterede GDPR-vejledninger lagt ind. De vil løbende blive opdateret i samarbejde med ekstern konsulent.

Personale

Andreas Kristensen blev ansat på sekretariatet oktober 2021 for at arbejde med de stadig flere IT-opgaver.

Endelig er Molly Christensen blevet fastansat som kommunikationskonsulent, mens Laura Nielsen efter endt barselsorlov er kommet tilbage og blandt andet arbejder med den nye strategis bæredygtighedsindsats.

I starten af 2022 sagde vi farvel til sekretær Solveig Heldt. Vi har til gengæld budt velkommen til Tine Will, der ugentligt er på sekretariatet formiddage tirsdag – torsdag.

Endnu et år med Corona-støtte fra Foras pulje

Puljeudvalgets beretning

Af formand for puljeudvalget Chris McKay

Puljeudvalget har til opgave at administrere ansøgninger fra medlemsforeningerne til Foras pulje, som finansieres via de statslige udlodningsmidler, tidligere kendt som Tips og Lotto midler. Puljen vedrører støtte til uddannelse af instruktører, ledere og bestyrelser, støtte til indkøb af undervisningsmateriel, støtte til udviklingsprojekter og støtte til køb af pc'er, printere og andet IT-relateret udstyr. Udvalget består af en sekretær fra Fora og fem udvalgsmedlemmer, valgt af Foras bestyrelse. Der er altid minimum et medlem af Foras bestyrelse i puljeudvalget.

Det er et meget spændende arbejde, hvor vi i udvalget løbende får indblik i de nyeste ideer, der flourer blandt vores medlemsforeninger, og vi synes, det er en vigtig opgave at administrere de midler, som stilles til rådighed for vores medlemsforeninger takket være

Udlodningsmidlerne. Vi er grundige i vores overvejelser og beslutninger, og vi arbejder ud fra et kommissorium og støttekriterier, der er godkendt af bestyrelsen. Det tager udgangspunkt i ét bærende princip, der står først og sidst: at vi administrerer medlemsforeningernes puljemidler på bedst mulig vis. Tit bliver vi begejstret over de nye impulser i folkeoplysningen, der skinner igennem, når vi læser ansøgningerne, og vi glæder os på medlemmernes vegne.

“ Tit bliver vi begejstrede over de nye impulser i folkeoplysningen, der skinner igennem, når vi læser ansøgningerne (...)

Det hænder også, at vi efter lange drøftelser bliver enige om, at en ansøgning desværre ikke kan støttes. I sådanne tilfælde giver vi altid en saglig forklaring med udgangspunkt i de vedtagne retningslinjer.

I 2021 startede vi året i en Corona-nedlukning, der varede tæt på fem måneder – og det kunne mærkes hos os alle. Men intet ondt uden at der også kommer noget godt ud af det. Flere af vores foreninger lærte at undervise online, hvilket Fora og Foras pulje støttede med bevillinger til køb af videokameraer, mikrofoner og udstyr til streaming af undervisningen til kursisterne derhjemme. Da vi åbnede igen godt henne i foråret, kom mange af vores foreninger i gang igen, og gensynsglæden var stor. For at give en ekstra støttende hjælp til vores foreninger, besluttede vi at stille Foras pulje til rådighed for foreninger, der ville arrangere opstarts-arrangementer som markedsføring og for at trække kursisterne tilbage til fællesskabet. Det blev til lidt mere end 22.000 kr., som foreningerne fik i støtte til opstartshjælp.

Hvert år bringer nye tendenser i folkeoplysningen – og det afspejles i de ansøgninger, vi modtager til puljerne.

Udviklingsprojekter var der ikke mange af i den korte tid, vi havde at arbejde med i 2021, men temaet "Bæredygtighed" skinnede igennem i flere af dem, meget passende, nu da Foras bestyrelse har besluttet at medtage "Bæredygtighed" som del af Foras strategi for de kommende år.

Uddannelse af vores instruktører, bestyrelser og ledere er afgørende for, at Foras foreninger løbende kan stå mål med tidens nyeste tendenser inden for folkeoplysningen, og der blev flittigt søgt støtte til kurser inden for et bredt spektrum af emner. Som det i mange år har vist sig, var trædrejning – især Trædrejningsseminar i Visborg, et tilløbsstykke. Tai Chi, Qi Gong, meditation og

Yoga tegnede sig også for mange af de bevilgede støttekroner, som en fortsættelse af de sidste syv – otte års stigende interesse for de mere indadvendte discipliner.

En stor del af Foras medlemsforeninger tilbyder kurser og gennemfører aktiviteter i kreative fag, der kræver maskiner og udstyr. Det undrer os ikke i puljeudvalget. Vi ser husflid som en vigtig del af folkeoplysningens bankende hjerte, og vi har glædet os over de mange gange, vi har kunnet bevilge støtte til undervisningsmaterialer - især, når det har drejet sig om materialer til håndværksfag. Rigtigt mange af ansøgningerne sidste år var til støtte til køb af trædrejebænke, værktøj eller tilbehør til trædrejebænke. Nutidens ufravigelige krav om fornyelse anes også i ansøgningerne til IT – relaterede emner, både til administrativ brug men også til undervisningsbrug, som tidligere nævnt.

“ Hvert år bringer nye tendenser i folkeoplysningen – og det afspejles i de ansøgninger, vi modtager til puljerne.

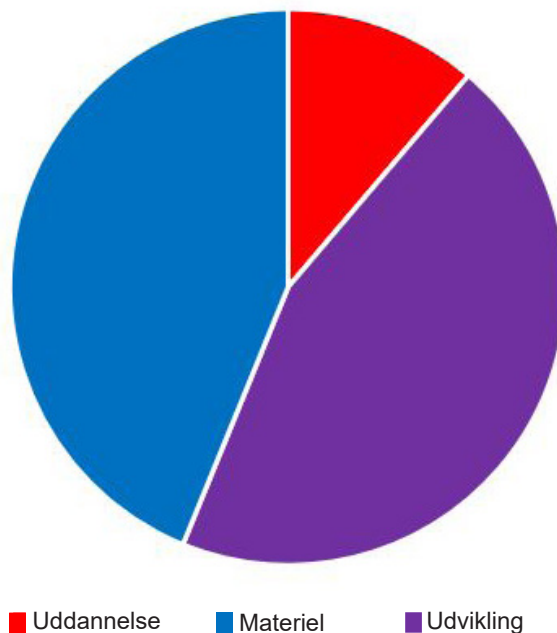

Støttekriterierne blev lempet i 2021 som en Corona-hjælp fra puljen, så foreningerne fik støtte til køb af undervisningsmateriel med 75% dækning fra Foras pulje og med et forhøjet loft på 15.000 kr. pr. forening pr. år. Dette gjaldt ligeledes for udviklingsprojekter, hvor kravet om 50% medfinansiering blev nedsat til 25% for projekter med et budget og ansøgning om mere end 20.000 kr. i støtte fra puljen. Støtte til it-udstyr blev hævet til en ramme på 10.000 kr. hen over fem år delt mellem pc'er og andet it-udstyr. Derudover fortsatte vi med at yde ekstra støtte mulighed til små foreninger med under 1.000 undervisningstimer ved at give 100% dækning på undervisningsmateriel fra puljen, såfremt der var overskydende midler tilbage efter 1. oktober.

Vi afsluttede 2021 på samme måde, som vi begyndte i en Corona-nedlukning, som løb ind i januar måned – men det ser lyst ud for fremtiden. Vi i puljeudvalget er glade for, at vores medlemsforeninger er fortsat med uformindsket styrke med at videreudvikle, videreuddanne sig og videre – opbygge deres foreninger for den kommende tid uden nedlukninger og restriktioner. Vi glæder os til det videre arbejde i Foras puljeudvalg og deler hermed en stor opfordring til jer: Søg støtte i Foras pulje – vi er her for at støtte jer.

Puljepengenes fordeling i 2021

Der blev i alt fordelt 448.000 kroner blandt Foras medlemsskoler og -foreninger i 2021. Størstedelen blev givet til materiel og udvikling, som det fremgår af figuren.

To internationale grupper med fokus på håndværk og husflid

Foras internationale arbejde

Af kursuskonsulent Lotte Helle

Jeg sidder som repræsentant for Fora i NFACF - Nordic Folk Art and Craft Federation og ECO – European Craft Organisation. Disse to sammenslutninger, hvor Fora er repræsenteret, står stærkere nu end tidligere – gennem intenst arbejde og ikke mindst samarbejde. Der er behov for at stå sammen om at gøre opmærksom på håndværket og husfliden rundt om i Norden og i Europa. Det immaterielle har ikke alle steder lige gode kår, og det forsøger vi i NFACF og ECO at gøre noget ved.

Gennem samarbejder omkring projekter, der er med til at udbrede kendskabet til håndværk, materialer eller teknikker, kan vi alle, der er med i sammenslutningerne være med til, ikke kun at bevare håndværk og husflid, men også være med til at udvikle de immaterielle værdier, der ligger lige for og gerne vil samles op, bruges, videreføres og udvikles.

De nordiske husflidsorganisationer har holdt sammen i mange år. Her i 2022 er det 95 år siden

Det Nordiske husflidsforbund blev oprettet. Det er en lang historie, som ikke skal skrives her, men blot have bemærkningen med, at når noget ligger stærkt på sinde, så kan samarbejde og venskab stå sin prøve.

“Der er behov for at stå sammen om at gøre opmærksom på håndværket og husfliden rundt om i Norden og i Europa.

I det nordiske samarbejde er der for tiden tre spændende holdepunkter, der er med til at fremme håndværket og husfliden:

- *Nordic Craft Week (NCW)*
Nordic Craft Week er et digitalt arrangement, der løber af stablen en gang om året i begyndelsen af september, udvikles og udvides år for år med et stærkt indhold fra alle lande. Der vælges hvert år et tema, som alle medlemmer arrangerer aktiviteter under.

Følg med på Facebook, hvor Nordic Craft Week har sin egen side.

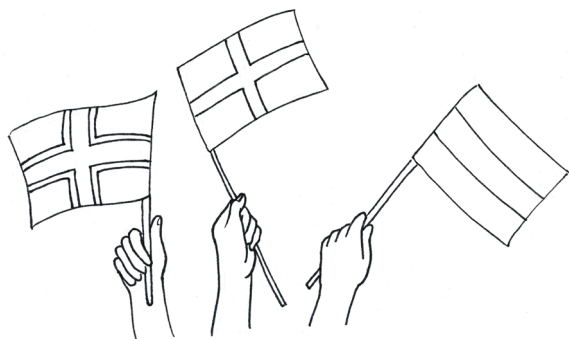
- **1 kvm Hør**

1 kvm hør startede så småt op i 2021 og fra 2022 og ind i 2023 er alle medlemmer gået med ind i et projekt, der oprindeligt startede i Sverige – *1 kvm Lin*. Det handler at være med til at udbrede kendskabet til hør, få viden om dette bæredygtige tekstile materiale og ikke mindst være med i en større sammenhæng. Der er oprettet en dansk gruppe på Facebook – 1 kvm hør, hvor man kan læse om projektet, og ikke mindst melde sig til at deltage.

- **Young Craft**

Young Craft er den nordiske ungdomshusflidslejr, der nu endelig bliver afholdt i 2022. Lejren er det tunge ben, som sammenslutningen arbejder med. Det er vigtigt at få gjort unge mennesker interesseret i håndværk, Young Craft kan være et af midlerne, men det er et stort arbejde. Følg med på Foras hjemmeside.

Det europæiske samarbejde – som nu hedder European Craft Organisation / ECO – er ikke så forskelligt fra det nordiske samarbejde. Det er de samme ting, der arbejdes for og med, men her er der en større kulturforskel blandt medlemmerne. Efter en succesfuld modernisering af vedtægterne i organisationen, kan aktiviteterne nu begynde at skue frem mod konkrete samarbejder.

I 2022 fejrer ECO 50-års jubilæum. Det sker ved en udstilling i august i forbindelse med en festival i Budapest, Ungarn. Desværre er der flere af medlemmerne fra de nordiske lande, der ikke kan deltage af forskellige grund, heller ikke Danmark/Fora.

ECO har en side på Facebook, hvor der løbende bliver lagt spændende opslag op fra alle medlemsorganisationerne.

Foras netværk og medlemskaber etc.

Foras kompetenceforum

Forummet mødes en-to gange om året for at diskutere, hvilke udfordringer Foras forskellige typer foreninger har, og hvordan vi bedst muligt klæder jer på til at møde dem. I 2021 blev der ikke afholdt møde i forummet grundet corona.

Foras kommunikationsforum

Forummet er nyt og skal primært være sparringspartner ift. samspil mellem Foras kommunikationsinitiativer og Foras strategi. Forummet skal mødes en-to gange om året. Forummet mødtes ikke i 2021 grundet corona.

Fora er medlem af:

- DFS (Dansk Folkeoplysnings Samråd)
- ECO (European Craft Organisation)
- NFACF (Nordic Folk Art and Crafts Federation)
- Folkebevægelsen mod ensomhed
- FN-Forbundet
- OF (Oplysningsforbundenes fællesråd)
- Sammenslutningen af danske småer

Et sidste år med corona

Trods det til tider har været udfordrende at tilpasse sig de restriktioner, som Corona førte med sig, kom der også mange nyttige erfaringer ud af perioderne med nedlukning. Vi har samlet op på nogle af dem.

Af Molly Christensen, kommunikationskonsulent i Fora.

Inge Lindqvist, skoleleder i Fora Gladsaxe.

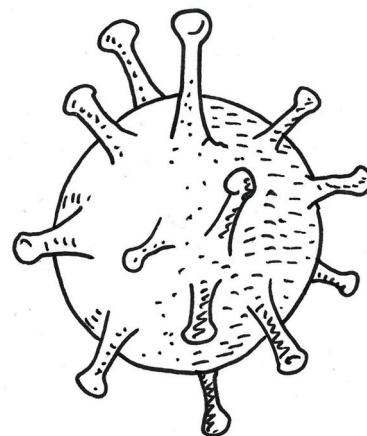
Under en af de tidlige nedlukninger startede Fora Gladsaxe initiativet Grøn Puls, hvor kursister ugentligt mødes og motionerer i det fri.

"Det sociale spiller en kæmpe rolle, og derfor bliver holdene også ved med at blive fyldt op, selvom vi nu kan mødes indendørs igen. Men særligt under Corona hungrede folk efter at komme ud og være sammen med andre, og det var helt sikkert med til at modvirke ensomhed hos rigtig mange."

Chris McKay, skoleleder i Fora Fritid.

I Fora Fritid brugte de midler fra Foras pulje til at opgradere digitale kompetencer, som mange fik glæde af under nedlukningerne.

"På den måde kunne alle deltage i aktiviteten, og endnu vigtigere, i fællesskabet hjemme fra soveværelset, sommerhuset eller stuen. Vi fokuserede også på at gøre det nemt for underviserne, så de selv kunne vælge, hvilken online platform, de ville undervise på. Det har for eksempel været over Zoom, Teams eller i lukkede Facebookgrupper."

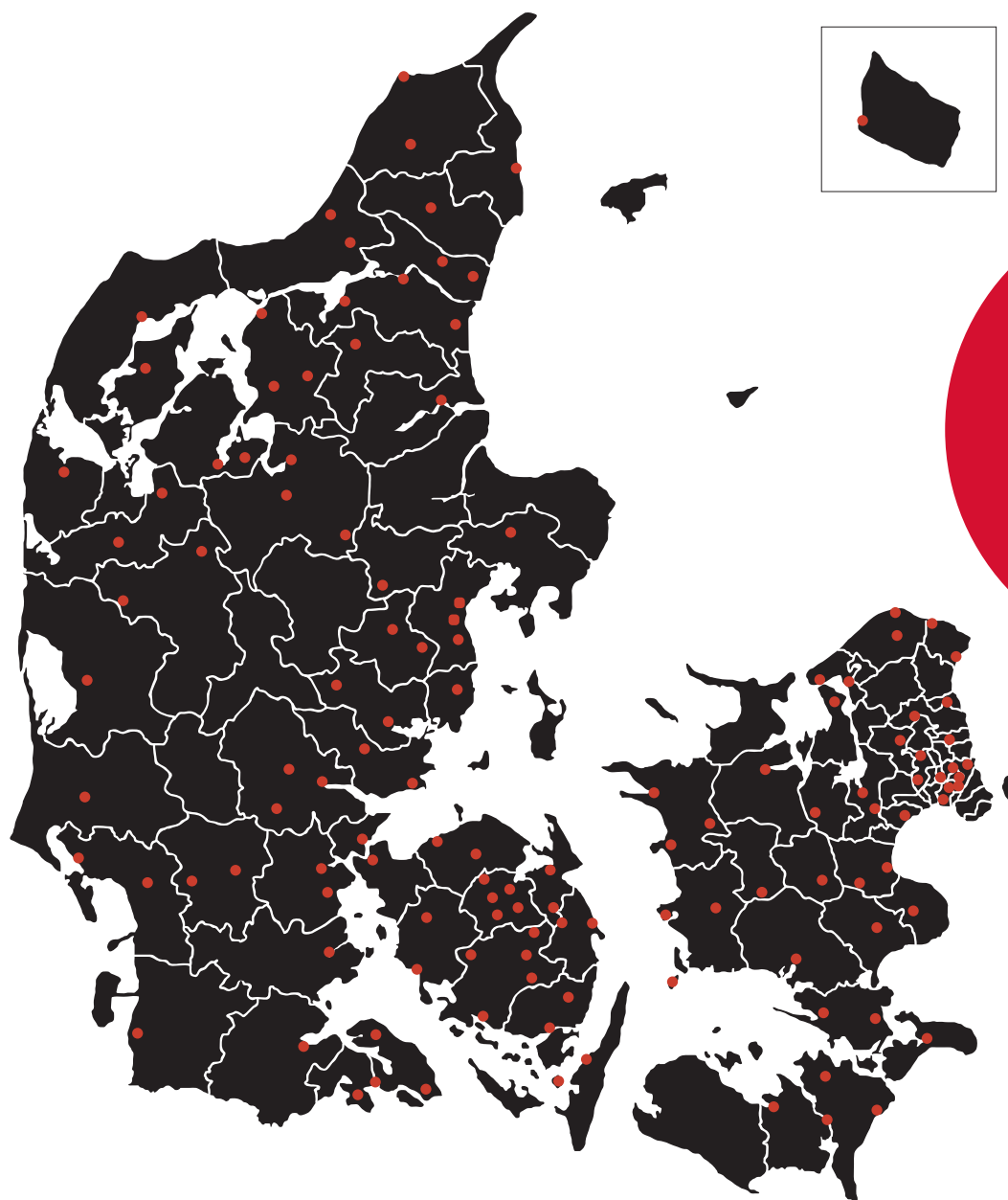

Birgit Christensen, skoleleder i Fælles Fritid.

Hos Fælles Fritid i Beder havde de succes med at rykke malehold digitalt kombineret med, at underviseren efter holdet ringede kursisterne op og gav feedback på de ting, kursisterne havde lavet.

"Når kursisterne havde lavet dagens opgave, ringede underviseren dem op hver især og gav 10 minutters feedback. Da det blev forsvarligt også at mødes udenfor, mødtes underviser og hold på skift i kursisternes haver og maledes."

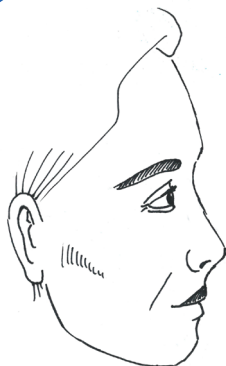
Her ses Foras medlemsforeninger og -skoler 2021

**Fora har 151
medlemmer**

**95 aftenskoler
10 daghøjskoler
43 aktivitetsforeninger
2 personlige medlemmer
1 kollektivt medlem**

Fora fra andre vinkler 2021

Hos Foras medlemsforeninger og -skoler var der i 2021 flest kvinder, der hed **Anne**
(I 2019 var det Hanne)

Hos Foras medlemsforeninger og -skoler var der i 2021 flest mænd, der hed **Peter**
(I 2019 var det Poul)

83 Fora-personer var registreret i medlemsdatabasen som **kasserer**.

200 Fora-personer var i 2021 registreret i medlemsdatabasen som **webansvarlige**.

Bæredygtighed i Fora

I 2021 var der en del projekter med fokus på bæredygtighed.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora.

Bær dig dygtigt ad

Sidste år var 22% af danskernes nytårsforsæt, at de gerne ville leve mere bæredygtigt. Flere undersøgelser peger på det samme: En del danskere vil tilsyneladende gerne leve bæredygtigt, men mangler viden og konkrete – adfærdsændrende handlemuligheder for at skabe mere bæredygtige hverdagsvaner. Det kan vi i Fora hjælpe dem med. Derfor ansøgte vi om penge til et udviklingsprojekt i 2021, der skulle kombinere oplysning med praktiske færdigheder og derved give borgere i Danmark mulighed for en mere bæredygtig hverdag.

Bær dig dygtigt ad var et udviklingsprojekt og en mulighed for at komme i gang med at arbejde med bæredygtighed på et konkret niveau.

Fire aftenskoler var pilotskoler i projektet, men flere kurser blev desværre aflyst på grund af corona. Fora Fritid og Fora Kbh gennemførte bæredygtighedskurser i 2021 ifm. projektet. Foto er fra et kursus i gendyrkning af grøntsager og upcycling hos Fora København.

Ideen var at sammenstykke en kursusrække i aftenskolen for familier, som skulle give dem viden inden for områder som fx energi, mad og forbrug med henblik på at nedbringe husstandens CO2udslip. Med kursusforløbet ønskede vi at levere de praktiske færdigheder og den konkrete viden, den enkelte borger mangler for at gøre verdensmålene til hverdagsmål.

Skoleleder i Fora Hvidovre og Fora København, Inge Lindqvist, var med i projektet og udtaler:

“Fora Hvidovre og Fora København har bæredygtighed på programmet i flere sammenhænge. Vi oplever, at der er stor uklarhed om, hvad begrebet egentlig indebærer og vil gerne bidrage med viden og indsigt, såvel som praktisk kunnen på flere niveauer. Man ved, at fællesskaber inspirerer og understøtter adfærdsændringer, og derfor ser vi det som en oplagt opgave for aftenskolerne at skabe grobund for, at viden om bæredygtighed også kan omsættes til nye vaner i det daglige.”

Fakta

Bær dig dygtigt ad blev afsluttet i 2021. Projektet blev støttet med 150.000 kroner fra Kulturministeriets udviklingspulje til lokal folkeoplysning. Konceptet *Bær dig dygtigt ad* vil i 2022 videreudvikles under navnet Bæredygtig Hverdag.

Podcast om bæredygtighed

Danmark var lige blevet kåret til verdensmester i verdensmål, men som flere bemærkede, dumpede vi i verdensmål 12, der handler om måden, vi forbruger og producerer på. Fora ønskede med podcastprojektet at levere folkeoplysning, der kunne inspirere til bæredygtige handlinger på et oplyst grundlag.

Dette skulle ske gennem en podcastserie og videoer på fem afsnit om fx madspild, redesign og affaldssortering. Projektet var en del af en samlet indsats for at oplyse om og arbejde med verdensmål 12 af nye kanaler og til en yngre målgruppe, så Foras medlemsskoler og -foreninger samtidig ville få et materiale, der ville kunne bruges til at få fat på yngre målgrupper.

Fakta

Podcasten er blevet downloadet 3011 gange og kan findes på Spotify, iTunes, Podimo og andre podcast-tjenester. Titlen er *Bær dig dygtigt ad*. Podcasten blev støttet af Folkeoplysningspuljen under Kulturministeriet med 135.600 kroner. Projektet blev forlænget på grund af corona og afsluttet i 2021.

Hands on

Efter den langvarige nedlukning i 2021, var der træthed at spore hos de deltagere, der normalt bruger kulturlivet. Det ramte også hos Foras medlemsskoler og -foreninger, hvor mange kursister og deltagere blev væk. Projektet fik støtte gennem et genstartspuljeinitiativ, som Kulturministeriet annoncerede i slutningen af året og kort tid efter, havde Fora fået produceret en række videoer. En digital produktion, som skulle sætte fokus på forskellige kreative håndværk, der udbydes hos størstedelen af Foras aftenskoler og foreninger med henblik på at hjælpe til med at "genåbne" aftenskolen for kursisterne.

Fakta

Filmene er pt. blevet afspillet knap 10.000 gange. Projektet blev støttet af Kulturministeriets Genstartspulje med 49.800 kroner.

Fiksefredag

Den 26. november 2021 afholdt en række af Foras foreninger og skoler rundt omkring i hele landet Fiksefredag, hvor man kunne komme ned med ting, som man gerne vil lære at fikse selv. Fiksefredag er et modtræk til Black Friday, hvor vi i Fora i stedet for at bidrage til køb-og-smid-væk-kulturen, sammen vil blive bedre til at genbruge, upcycle og passe på de ting, vi allerede har. Ude i foreningerne er der et væld af muligheder for at få fikset forskellige ting: Nogle steder kan du lære at sy lynlåse eller knapper og lapper i tøj, andre kan du sy kimonoer af gamle lagener, mens andre foreninger kan hjælpe med at fikse dit gamle IT-udstyr eller fikse reservedelene på din cykel – eller noget helt andet!

Fakta

Fiksefredag-konceptet kører videre, men nu under navnet Fix it!. Fiksefredag blev støttet med 96.000 kroner af Kulturministeriets Udviklingspulje til Lokal Folkeoplysning.

Fora gjort synlig

I 2021 arbejdede vi med Foras synlighed med både fysisk og digital deltagelse på Folkemøde og messer.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora.

Digital deltagelse på Folkemødet

I 2021 var Folkemødet på Bornholm anderledes end normalt og antallet af deltagere begrænset. I stedet blev alle opfordret til at deltage i Folkemødets digitale program. I Fora reproducerede vi en af vores bæredygtighedspodcasts og anvendte den som digital event. Vores podcast om hvordan man forbruger bæredygtigt blev redigeret og omskabt i et egnet folkemødeformat. Podcasten havde 142 lyttere under Folkemødet.

Podcast
**Hvordan forbruger
du bæredygtigt?**

Folkemødet i København

På Folkemødet i København på Vartov var Fora også tilstede med en talk med titlen *Kulturelle fællesskaber redder bæredygtigheden* mellem Foras bestyrelsesmedlem Lise Seisbøll og museumsdirektør Jane Sandberg.

Her ses Lise Seisbøll og Jane Sandberg til Folkemødet i København.

Fora på messer

Fora har været repræsenteret på hele 47 messedage i år, og det estimeres af de deltagende fra Foras bestyrelse, at Fora derigennem har mødt 47.000 messegæster.

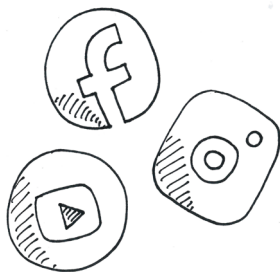
“Vi, der står på messerne, oplever helt konkret, hvad ”kreative mennesker” er optaget af. Der er godt gang i landet, fx vedr. bæredygtighed og genbrug.

- Karen Maigaard

Fora digitalt og på print

I 2021 blev der i alt sendt 3595 stk. **Fora Magasinet** ud. Vi fik i fire magasiner omtalt 24 medlemsskoler.

Fora fik i 2021 17% flere følgere på **Facebook**. Vi har nu 898 følgere.

Foras **Instagram** er vokset med 53,33% i 2021. Vi har nu 276 følgere.

I 2021 var den mest besøgte side på **www.fora.dk** "intranet" med 5056 besøgende.

3238 personer besøgte siden "om fora". I alt havde Foras hjemmeside over 21.000 besøg i 2021.

I 2021 sendte vi 28 nyhedsbreve ud. 890 personer modtager **Foras nyhedsbrev**

Find Fora på

- www.fora.dk
- facebook.com/foraforkeoplysning
- instagram.com/fora_folkeoplysning

Lobby og politisk arbejde

Fora satte i 2021 ekstra ind i forhold til lobbyarbejde og fokus på det politiske arbejde for at hjælpe medlemsskolerne og foreningerne og fremme Foras strategiske indsats. Se et par eksempler nedenfor.

Af Louise Albers, kommunikationskonsulent i Fora.

Lejreegnens Aftenkoleforening

En af de medlemsskoler, som landsforbundet kunne hjælpe i 2021 var Lejreegnens Aftenskoleforening. Aftenskolen stod blandt andet uden lokaler, der kunne rumme deres populære - og pladskrævende - vævehold.

Ved en længerevarende indsats kom sekretariatsmedarbejdere og skole igennem til kommunen med ønske om nye lokaler, som skolen nu har fået.

Lobbyindsatsen bestod i at skabe overblik over aftenskolens udfordringer og muligheder, hjælp til at få aftaler på plads med kommunen og lave pressearbejde.

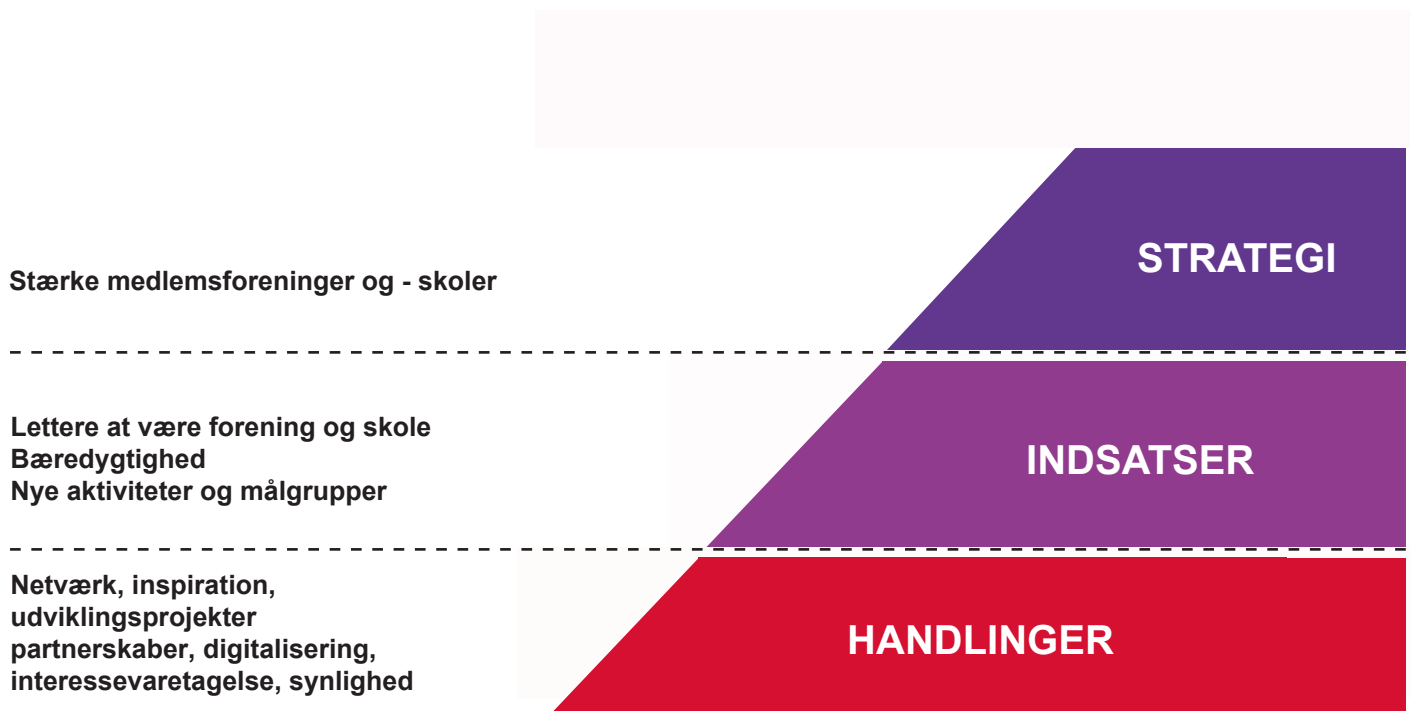

Lyst til forandring

Foras strategi 2021-2027

Sidste år blev der lagt et stort stykke arbejde i at udforme Foras nye strategi, der blev vedtaget i slutningen af 2021. Strategien gælder frem til 2027. Vi kalder strategien “lyst til forandring”, og nedenfor kan du se formålet med strategien, indsatserne og herunder de handlinger, der skal til for, at den samlede strategi kan gennemføres.

Foras bestyrelse 2021

Formand
Karen Maigaard
Personligt medlem

Bestyrelsesmedlem
Lise Seisbøll
Personligt medlem

Bestyrelsesmedlem
Søren Melgaard
Bestyrelsesmedlem
Visborg Husflid

Næstformand
Dorthe Bondo
Bestyrelsesmedlem
Fora Fritid

Bestyrelsesmedlem
Lissi Christensen
Formand
Hedens Husflid

Bestyrelsesmedlem
Györgyi Csato
Skoleleder Ishøj
Oplysningsforbund

Bestyrelsesmedlem
Chris McKay
Skoleleder
Fora Fritid

Bestyrelsesmedlem
Janne Norfast
Bestyrelsesmedlem
Hedens Husflid

Suppleant
Tove Lillelund
Bestyrelsesmedlem
Moderne Husflid
af 2015

Bestyrelsesmedlem
Charlotte Månsson
Formand
Skovbo Aftenskole
Forening

Bestyrelsesmedlem
Maj Ingemann-Molden
Bestyrelsesmedlem
FOKUS Folkeoplysning

**Repræsentant for
stor skole**
Torben Dreier
Seniorkonsulent
FO-Aarhus

Bestyrelsesmedlem
Finn Glibstrup
Formand
Oksbøl Hufliidsforening

Bestyrelsesmedlem
Mona Schreiber
Bestyrelsesmedlem
Liselund Strikkerne

Kollektivt medlem
Bitten Schjødt Kjær
Radikale Venstre

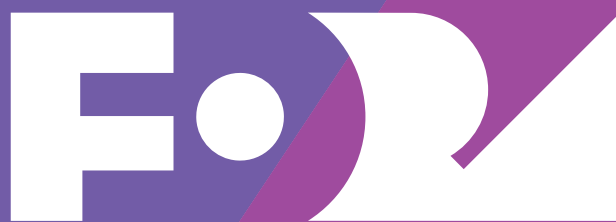
Bestyrelsesmedlem
Helge Bech
Bestyrelsesmedlem
Daghøjskolen
Sydvestjylland

Bestyrelsesmedlem
**Anders Bech
Thøgersen**
Medlem
De Kreative Halsnæs
Husflid

Medarbejderrep.
Henriette Corvinus
Foras sekretariat

LÆRING OG KREATIVITET I FÆLLESSKAB

Redaktør: Louise Albers
Vignetter: Molly Christensen
Trykt 2022